

SAKSFRAMLEGG

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse - Beredskapsplan - Plan for oppfølging - 2025

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	06.02.2025
	Kommunestyre	20.02.2025

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til kommunestyret:

- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2025-2028 vedtas.
- Beredskapsplan og plan for oppfølging tas til orientering.

Begrunnelse:

En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (HROS) gir kommunen en systematisk oversikt over risikoer og sårbarheter, sikrer gode beredskapsplaner og forebyggende tiltak, oppfyller lovpålagte krav, og styrker kommunens evne til å beskytte innbyggere, infrastruktur og miljø mot uønskede hendelser.

HROS er et sentralt verktøy for kommunen i arbeidet med beredskap og samfunnssikkerhet. Å vedta en slik analyse har flere viktige funksjoner og fordeler, bla :

1. *Lovpålagt ansvar*

Kommunene har et lovpålagt ansvar etter sivilbeskyttelsesloven § 14 for å gjennomføre en helhetlig ROS-analyse. Dette kravet er en del av kommunens ansvar for å ivareta innbyggernes sikkerhet og samfunnets funksjoner. Ved å vedta en ROS-analyse oppfyller kommunen sine forpliktelser og sikrer at arbeidet skjer i tråd med lovverk og nasjonale retningslinjer.

2. *Helhetlig risikobilde*

En overordnet ROS-analyse gir kommunen et samlet bilde av risikoer og sårbarheter i kommunen. Dette inkluderer:

- Naturlige farer (ekstremvær, flom, skred).
- Teknologiske og menneskeskapte hendelser (datasikkerhet, branner, transportulykker).
- Sosiale og samfunnsmessige utfordringer (pandemier, sosiale konflikter).

Ved å se risikoene i sammenheng, kan kommunen prioritere ressurser og tiltak der behovet er størst.

3. Bedre beredskapsplanlegging

ROS-analysen danner grunnlaget for kommunens beredskapsplan. Uten en helhetlig ROS-analyse risikerer kommunen å utarbeide beredskapsplaner som ikke tar høyde for reelle og kritiske trusler. En vedtatt analyse sikrer at beredskapsarbeidet blir målrettet, relevant og effektivt.

Beredskapsplanen bør være et levende dokument som til enhver tid er oppdatert med bakgrunn i erfaringer fra øvelser og hendelser, samt endringer i gjeldende lovverk og nasjonale føringer. Derfor legges selve planen ikke frem for politisk behandling, men til orientering.

4. Bedre samarbeid og koordinering

En helhetlig ROS-analyse krever involvering av ulike aktører, både internt i kommunen og eksternt (politi, brannvesen, helse og fylkeskommunen). Dette styrker samarbeidet og sikrer at alle aktører har en felles forståelse av risikoer og beredskapsbehov.

5. Robusthet og omdømme

Ved å ha en tydelig og vedtatt ROS-analyse viser kommunen at den tar beredskap og samfunnssikkerhet på alvor. Dette øker tilliten blant innbyggere, næringsliv og samarbeidspartnere. En robust beredskapsplan basert på ROS-analysen kan redusere konsekvensene av kriser og raskere få samfunnet tilbake i normal drift.

6. Håndtering av komplekse trusler

Samfunnet står overfor stadig mer komplekse utfordringer, som klimaendringer, cybertrusler og pandemier. En helhetlig ROS-analyse gir kommunen verktøy for å forstå og håndtere disse utfordringene i et langsiktig perspektiv.

Saksopplysninger:

Sivilbeskyttelsesloven stiller krav til samfunnssikkerhet og beredskap gjennom kommunal beredskapsplikt. Dette innebærer at kommunen må vedta en helhetlig og overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (HROS).

HROS vedtas med varighet på 4 år. Gjeldene HROS ble vedtatt i 2021 og skal revideres i 2025.

Revideringen bygger videre på HROS fra 2021, og det er gjort endringer som følge av tilsyn gjennomført av Statsforvalteren i 2023.

Den 18. oktober 2023 gjennomførte Statsforvalteren i Oslo og Viken tilsyn på kommunes arbeid med, og etterlevelse av kravene til kommunal beredskapsplikt. Kommunen fikk da tre avvik for manglende etterlevelse av krav. Avvikene påpekte at analyseskjemaer for hendelser måtte revideres og tilpasses dagens utfordringsbilde, videre manglet det en plan for oppfølging av beredskapsarbeidet i kommunen og det manglet en plan for opplæring.

Frist for å lukke avvik var 30. september 2024. De mangler som ble påpekt av Statsforvalteren er hensyntatt og alle avvik er nå lukket.

Revideringen av HROS er ledet av kommunens beredskapskoordinator. Arbeidet startet med å samle beredskapsrådet den 3. april 2024, hvor deltakere fra kriseledelsen, kommuneoverlegen, politikontakten, DRBV og Heimevernet var til stede.

HROS er revidert med bakgrunn i innspill fra de ulike aktørene i beredskapsrådet, samt avvik som ble avdekket ifm tilsynet i 2023.

For å sikre at kommunen er forberedt på å håndtere uønskede hendelser, skal det med utgangspunkt i HROS utarbeides en overordnet beredskapsplan. Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over tiltakene som er forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Det er ikke krav til politisk behandling av beredskapsplanen. Beredskapsplanen skal være et levende dokument, som raskt kan endres med bakgrunn i erfaringer knyttet til hendelser og øvelser. Den skal minimum revideres årlig.

Kommunedirektørens vurdering:

En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (HROS) gir kommunen en systematisk oversikt over risikoer og sårbarheter, sikrer gode beredskapsplaner og forebyggende tiltak, oppfyller lovpålagte krav, og styrker kommunens evne til å beskytte innbyggere, infrastruktur og miljø mot uønskede hendelser.

Avvikene som ble identifisert etter tilsyn fra Statsforvalteren i 2023 er lukket. Dette betyr at planverket nå oppfyller de lovpålagte kravene til kommunens beredskapsarbeid.

Den HROS som nå fremlegges for behandling fremstår som godt gjennomarbeidet, hvor beredskapsrådet har vært involvert i arbeidet for å sikre en god forankring på tvers av fagmiljøer.

HROS vil være en solid grunnmur for det videre arbeidet med beredskap i kommunen, herunder oppdatering av beredskapsplanen, som jevnlig skal utvikles med bakgrunn i erfaringer høstet fra øvelser og hendelser, gjeldende lovverk og nasjonale føringer.

Av hensyn til sensitiv informasjon som kan svekke samfunnssikkerheten hvis den kommer på avveie, så er analyseskjemaer til HROS, varslingsliste og resursoversikt i beredskapsplanen unntatt offentlighet.

Vedlegg

1	Helhetlig ROS 2025-2028
2	Beredskapsplan 2025.
3	Plan for oppfølging 2025